

PATIËNTEN
INFORMATIE

Totale heupprothese

**MAASSTAD
ZIEKENHUIS**

een santeon ziekenhuis

Door middel van deze informatiefolder wil het Maasstad Ziekenhuis u een globaal overzicht geven van de klachten en behandeling bij heupslijtage. Wij adviseren u deze informatie zorgvuldig te lezen. Het is goed u te realiseren dat bij het vaststellen van een aandoening de situatie voor iedereen weer anders kan zijn.

De heup

Het heupgewricht is een kogelgewricht en wordt gevormd door de heupkom en de heupkop. De heupkom is een onderdeel van het bekken en de heupkop maakt deel uit van het dijbeen. De heupkop is via de nek verbonden met de schacht van het dijbeen. Het heupgewricht vormt de schakel tussen het bekken en het bovenbeen. Bij het lopen en bewegen draait de kop van het dijbeen soepel rond in de kom van het bekken. Dat komt omdat er op de kop en in de kom een laag kraakbeen zit.

Heupslijtage

Bij een versleten heup is het kraakbeen aangetast. Dit heet artrose. De meest voorkomende vorm van slijtage van de heup is ouderdomsslijtage. Ook een slecht genezen breuk in de heupkom of heupkop kunnen ertoe leiden dat het kraakbeen wordt aangetast. Slijtage kan ook worden veroorzaakt doordat de heupkop niet goed past in de heupkom. Dit is een aangeboren afwijking die bekend staat onder de naam heupdysplasie. Een doorbloedingsstoornis van de heupkop op jonge leeftijd (de ziekte van Perthes) kan ook leiden tot vervroegde slijtage.

Symptomen

Een veelgehoorde klacht van mensen is dat de pijnklachten opkomen bij gebruik van het gewricht en dat de pijn weer vermindert bij rust. De pijn neemt na verloop van tijd toe. De pijn wordt meestal in de lies ervaren en kan naar het bovenbeen uitstralen, soms tot in de knie. Een verstijving van het gewrichtskapsel is een belangrijke oorzaak van de pijn.

Diagnose

De ernst van de aandoening wordt vastgesteld door lichamelijk onderzoek en röntgenfoto's. Bij de beslissing om een heupprothese te plaatsen is het oordeel van u als patiënt van belang. U ervaart immers de pijn en u bepaalt uiteindelijk zelf of u toe bent aan de operatie. Uw orthopedisch chirurg adviseert u hierin.

Behandelingsmogelijkheden

In eerste instantie kunnen de klachten worden behandeld met medicijnen, fysiotherapie en eventueel het gebruik van hulpmiddelen, zoals een wandelstok. Maar er kan een moment komen waarop alleen een totale heupprothese voldoende verlichting geeft van de klachten. Bij een totale heupprothese worden de beschadigde delen van de heup door kunstmatige onderdelen vervangen. De operatie wordt uitgevoerd om de pijn te verlichten. Door de operatie kan tevens de beweeglijkheid van de heup verbeteren.

Vorbereiding

Voor de opname in het ziekenhuis wordt u poliklinisch onderzocht door de anesthesist op het preoperatief spreekuur. Soms wordt u ook door de internist en door de longarts of de cardioloog onderzocht. Verder wordt bloed- en soms urineonderzoek verricht en wordt een hartfilmpje en zo nodig een longfoto gemaakt. Dit is nodig om u lichamelijk zo goed mogelijk op de operatie voor te bereiden en de kans op problemen zo klein mogelijk te maken. Het kan voorkomen dat bij een lichte bloedarmoede de anesthesist u aanvullende medicatie voorschrijft. Soms schrijft de orthopedisch chirurg voorafgaand aan de operatie fysiotherapie voor, zodat u met krukken leert lopen.

De operatie

Bij de operatie wordt de heupkop verwijderd. In de heupkom wordt een kom van kunststof of metaal geplaatst. Hierna zet de orthopedisch chirurg in het bovenbeen een metalen steel waarop een kop is

vastgemaakt die precies in de kom past. Rond de operatie krijgt u 24 uur lang antibiotica om de kans op infectie te verkleinen. De ingreep duurt doorgaans één tot twee uur.

Na de operatie

Na de ingreep wordt u naar de uitslaapkamer gebracht. Daar controleert men uw hartslag, bloeddruk en ademhaling. Soms treedt na de ingreep misselijkheid op, maar daar is medicatie voor. Zodra u voldoende hersteld bent, gaat u naar de verpleegafdeling.

Een dag na de operatie wordt met behulp van een röntgenfoto gecontroleerd of de prothese goed is geplaatst.

De eerste dagen na de operatie wordt er gezorgd voor een goede pijnstilling. De verpleging controleert en verzorgt de operatiewond en informeert u over de dingen waar u op moet letten als u weer thuis bent. Een fysiotherapeut legt uit wat de beste manier is om in en uit bed te stappen en u krijgt uitleg over hoe u het beste kunt bewegen. De eerste oefeningen doet u in bed. Vervolgens leert u lopen met een looprekje en dan met krukken. Uiteindelijk is het de bedoeling dat u na ontslag zoveel mogelijk weer zelf kunt. Meestal verlaat u het ziekenhuis vier dagen na de operatie.

Mogelijke complicaties

Net als bij andere operaties gelden echter ook hier de nodige risico's en bestaat de kans op complicaties. Deze komen zelden voor en uw orthopedisch chirurg en medewerkers van de afdeling Orthopedie doen er alles aan om deze complicaties te voorkomen. Een aantal mogelijke risico's en complicaties zijn:

- Infectie van de heupprothese of het gebied eromheen.
- Luxatie oftewel het uit de kom schieten van de kunstheup.
- Nabloeding.
- Beenlengteverschil.

- Trombose. Het ontstaan van bloedstolsels in de aderen van de benen is een bekende complicatie. Al het mogelijke wordt gedaan om het ontstaan ervan te voorkomen. U krijgt enige weken bloed verdunnende medicijnen.
- Losraken van de prothese na langere tijd. Uw heupprothese is een mechanisch werkend geheel en is daarom onderhevig aan wrijving en slijtage. De prothese kan dan eventueel weer vervangen worden.

Nabehandeling

Na tien werkdagen komt u ter controle terug op de polikliniek Orthopedie, waar de hechtingen of nietjes worden verwijderd. Ongeveer twee maanden na de operatie komt u ter controle bij de orthopedisch chirurg. Na de operatie komt u één keer per jaar of eens in de twee jaar op controle. Een belangrijk onderdeel van deze controle is een röntgenfoto van de heup.

Adviezen voor thuis

In dit onderdeel treft u een aantal adviezen aan om de overgang van ziekenhuis naar thuis wat gemakkelijker en veiliger te maken.

- Signaleer complicaties zoals koorts, abnormale roodheid, warmte of vochtafscheiding van de wond, meer pijn in de heup die niet wordt verlicht door pijnstillers.
- Voorkom infectie. Omdat uw nieuwe heup zo gevoelig is voor infecties, moet u besmetting zien te voorkomen. Mocht u ergens in uw lichaam een infectie krijgen (bijvoorbeeld: huid, blaas, longen, keel, gebit), dan kan deze infectie in de bloedbaan terechtkomen en zich verspreiden naar uw heup. Breng uw huisarts hiervan op de hoogte. U wordt dan zo nodig behandeld of doorverwezen.
- Voorkom overbelasting. Vermijd sporten met hoge belasting en doe vooral activiteiten met toestemming van uw arts, zoals wandelen, zwemmen, golfen of fietsen. Dit is een uitstekende manier om uw nieuwe heup te versterken en om voldoende training te krijgen om fit te blijven. De orthopedisch chirurg kan u hierover adviseren.

- Let op bij toekomstige chirurgische ingrepen. Wanneer u in de toekomst nogmaals geopereerd wordt, dient u uw chirurg of betrokken verpleegkundige vooraf te informeren over uw heupprothese, ook al betreft het maar een kleine operatie, zoals het verwijderen van een moedervlek, ingegroeide teennagels of een oogoperatie. Tevens dient u bij tandheelkundige ingrepen, zoals het trekken van tanden of kiezen of tandwortelbehandelingen, uw tandarts of kaakchirurg te informeren. Tijdens deze ingrepen dient u met antibiotica beschermd te worden om zo de kans op een infectie te verkleinen.
- U mag niet bukken en u dient minimaal 6 weken op uw rug te slapen. Verder moet u erop letten dat u uw benen bij het zitten niet over elkaar slaat.

Vragen

Hebt u nog vragen, stel ze gerust aan uw behandelend arts of huisarts.

Bij dringende vragen of problemen vóór uw behandeling kunt u zich het beste wenden tot de afdeling waar de behandeling plaats moet vinden.

Wanneer zich thuis na de operatie problemen voordoen, neem dan contact op met uw huisarts of de polikliniek Orthopedie via (010) 291 22 75.

Notities

De informatie in deze folder is belangrijk voor u. Als u moeite heeft met de Nederlandse taal, zorg dan dat u deze folder samen met iemand leest die de informatie voor u vertaalt of uitlegt.

The information in this brochure is important for you. If you have any difficulties understanding Dutch, please read this brochure together with somebody who can translate or explain the information to you.

Bu broşürdeki bilgi sizin için önemlidir. Hollandaca dilde zorlanıyorsanız, bu broşürü size tercüme edecek ya da açıklayacak biriyle birlikte okuyun.

Informacje zawarte w tym folderze są ważne dla Państwa. Jeśli język niderlandzki sprawia Państwu trudność, postarajcie się przeczytać informacje zawarte w tym folderze z kimś, kto może Państwu je przetłumaczyć lub objaśnić.

المعلومات المتواجدة في هذا المنشور مهمة بالنسبة لكم. إذا كنتم تواجهون صعوبة في اللغة الهولندية،
إحرصوا حينئذ على أن تقرأوا هذا المنشور بحضور شخص ما، الذي يترجم لك المعلومات الواردة فيه
أو بشرحها لكم.

Maasstad Ziekenhuis

Maasstadweg 21

3079 DZ Rotterdam

T: (010) 291 19 11

E: info@maasstadziekenhuis.nl

I: www.maasstadziekenhuis.nl

I: www.maasenik.nl (kinderwebsite)

